

hivatalos szempontokból nem látja indokoltnak egy ily nagy területet a maga egészében az állami védelem körébe vonni be.

Mindezek ellenére az agrárbizottság abban állapodott meg, hogy a képviselőház elé határozati javaslat terjesztessék oly formában, hogy utasítsa a kormányt a stuttgarti természetvédelmi park-egyesület részére évi 40.000 márka állami szubvenció megadására, a következő feltételek alatt:

1. Az államsegély első ízben az 1912. évi költségvetésbe állítassék be, s további kilencz évre kilátásba helyeztetik, ha más érdekelt szövetségi államok is, valamint az érdekelt községek kötelezik magukat az egyesületnek tíz évi időtartamra ugyanazon összeget bocsátani rendelkezésére. A kifizetés a kuratórium útján történik, mely a pénz hováfordítását is ellenőrzi.

2. A porosz államkormány vezető befolyást nyer a kuratóriumban s megfelelő felügyeleti hatásköre szerződésileg biztosítandó

3. Az állami hozzájárulás segélyével megvásárolt területek attól a czéltől, melyre rendeltetve vannak, el nem vonhatók. Együttal az állam az egyesület csődbe jutása esetén jogosítva van az összes segélyzéseket visszakövetelni. E jog biztosításául az államsegélylyel megvásárolt területekre az állam követelése jelzálogilag bekebelezendő 800.000 márka összegig. Együttal a kincstár javára előjegyzés eszközlendő a tehermentes birtokbavételre is, rendeltetésellenes használat esetén.

E határozati javaslat elfogadása elé alig fognak nehézségek hárulni a plénumban, s akkor Németország első nagy tájvédelmi akciója a megvalósulás stádiumába lép.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

HIRDETMÉNY.

(Az 1911. évben megtartandó erdőőri és vadőri szakvizsgák ügyében)

Az erdőőri és vadőri szakvizsgák folyó évi október hó 16-án és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolczon, Kassán, Máramarosszigeten, Kolozsvárt, Brassó-

ban, Nagyszébenben, Temesvárott, Pécsen és Szombathelyen a vármegye székházában délelőtt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatólag megtartatni.

Felhivatnak mindazok, akik az erdőőri vagy vadőri vizsgát letenni óhajtják, hogy az erre vonatkozó engedélyért a szükséges kellékek birását igazoló bizonyítványokkal felszerelt folyamodványaikat folyó évi szeptember hó 30-áig ahhoz a kir. erdőfelügyelőséghez nyujtsák be, amelynek székhelyén vizsgát tenni kívánnak.

Budapest, 1911. évi augusztus hó 5-én.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az osztrák birodalmi erdészeti egyesület magyarországi tanulmányutjára 39-en jelentkeztek, köztük *Auersperg* Károly herczeg elnök, *Berg* Vilmos báró és *Guttenberg* Adolf lovag al-elnökök, *Petraschek* Károly udv. tanácsos, *Wiltsch* Antal min. tanácsos, *Hoyos* Rezső gróf, több földbirtokos és az ausztriai állami és magánerdészet számos kiválósága. A magyar földmivelésügyi minisztérium és az Országos Erdészeti Egyesület részéről többen kísérik a társaságot szept. 11-én kezdődő utjukban.

A török erdészeti tanintézet növendékei — Magyarországon. Mult hó közepén a konstantinápolyi erdészeti tanintézetnek mintegy 15 növendéke két tanár kíséretében Budapesten járt, ahol a város egyéb nevezetességein kívül az Országos Erdészeti Egyesület helyiségeit és a Mezőgazdasági Muzeumot is megtekintették. Budapestről de *Pottere* Gerard m. kir. főerdőmérnök kalauzolása mellett a besztercebányai és liptóújvári kincstári erdőkbe utaztak s a Tátra megtekintése után Krakkó felé távoztak.

Fakülforgalmunk a f. év első felében egészben véve elég jelentékeny emelkedést mutat, amennyiben a mult év első felében kivitt 41.159 vagon helyett az idén 44.859 vagon vittünk ki. Emelkedett behozatalunk is, különösen fűrészelt fenyőben 1100 kocsirakománnyal és főként még — ki hinné! — bükkfűrészáruban 660 vasuti kocsirakománnyal. A kivitelnél tapasztalható

többség mégis meghaladja a behozatal többletét. Kivételünk jelentősen emelkedett nyers tölgyfában (1854 vagonról 2316 vagonra), dió-, juhar-, körisfában (1166 vagonról 1780 vagonra), nyers fenyőfában (2961 vagonról 3653 vagonra) és fűrészelt bükkfánál (5257 vagonról 6166 vagonra).

A legnagyobb német erdőtulajdonos az állam után a porosz koronauradalom, melynek erdőbirtoka 76.000 hektár; Henrik porosz hercegnek 16.000 hektárnyi erdeje van. Az erdőterület nagysága szerint a következő nagy erdőtulajdonosokat találjuk még a német birodalomban:

Stolberg-Wernigerode herceg	48.000	ha
Thurn és Taxis herceg	44.000	"
Hohenzollern-Sigmaringen herceg	39.000	"
Hohenlohe-Oehringen herceg	38.000	"
Ujest hercege	37.000	"
Pless fejedelem	34.000	"
Fürstenberg herceg	31.000	"
Ratibor herceg	30.000	"
Arnim-Muskau gróf	24.000	"
Sagan herceg	20.000	"
Hohenlohe Ingelfingen herceg	19.000	"
Leinigen Amorbach herceg	16.000	"
Henkel-Neudeck herceg	15.000	"
Ottingen-Mallerstein herceg	11.500	"
Riedesel báró	11.200	"
Gróf Henkel-Donnersmark	10.000	"
Schulenburg-Filehne grófnő	10.000	"
Gróf Schulenburg-Liebenrose	10.000	"
Gróf Tiele-Winkler	9.000	"

Néhány osztrák mágnásnak még ezeknél nagyobb erdőterülete van. Így

Lichtenstein hercegnek	140.000	ha
Schwarzenberg hercegnek	120.000	"
Frigyes főhercegnek	90.000	"
Az olmtüzi érseknek	50.000	"

Nyugateurópa legnagyobb erdőbirtokosa Thurn és Taxis

herczeg, akinek Németországban, Ausztriában, Magyarországon és a Balkánon 200.000 hektárt meghaladó erdőterülete van.

Ami az erdők jövedelmezőségét illeti, első helyet foglal el Fürstenberg herczeg uradalma, ahol a hektáronkénti erdőjövedelem 62 márkára rug. Második helyen áll Thurn és Taxis herczeg 43 márka hektáronkénti jövedelemmel, Pless herczeg hektáronkénti tiszta jövedelme 41 márka, Hohenlohe-Oehringen herczeg 33 márka, Ratibor herczeg 33 márka, Hohenzollern-Sigmaringen herczeg 26 márka, Stolberg herczeg 17 márka hektáronkénti erdőjövedelemet ér el. A kisebb erdőbirtokosok közül kiemelendő Törring-Jettenbach gróf, akinek hektáronkénti erdőjövedelem 70 márka.

Megjegyzendő, hogy a württembergi állami erdőkben 67 márka, a bajor és porosz állami erdőkben 26, illetve 23·5 márkát tesz a hektáronkénti erdőjövedelem.

A szatmármegyei gazdasági egyesület alapításának félszázados évfordulója alkalmából jubiláris gazdasági és ipari kiállítást rendez Szatmárnémetiben f. é. szeptember 21-től október 2-ig.

A vármegye erdészete és vadászata külön pavillonban lesz bemutatva s az ottani szaktársak vállvetve buzgólkodnak, hogy a szak dicséretet arasson.

TRENCSEN-TEPLICZ

A források nem kell sem lehűteni, sem fölmelegíteni. Szállodák fürdőkkel egybeépítve. Egész évben nyitva. Nagyszerű tavaszi kurák. Olcsó pensiók! Festői hegyvidék. **Millió új építkezések.** Új nagyszálló. Új fürdők. **Házikurák.**
 :: hoz: iszapszétküldés. ::

Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

Egyesületünk t. tagjai messzemenő kedvezményekben részesülnek. Bővebbet az Erdészeti Lapok 1911. évi XI. füzete tartalmaz, illetőleg a fürdőigazgatóságtól
 :: lehet megtudakolni. ::

**500 év óta
gyógyítanak
köszvényt,
csúzt stb.**

**Rádiumos
kéneshőviz-
(36-42°C.) és
iszapfürdői**

A bejelentésekből ítélve, az erdészeti pavillon lesz a kiállítás legvonzóbb része és nemcsak a laikusokra, hanem a szakemberekre nézve is tanulságos lesz.

A debreczeni erdőfelügyelőség kerületébe tartozó erdők birtokosai, erdőtisztjei és a faiparral foglalkozók f. é. szeptember 23-án a kiállítás keretében kongresszust tartanak, amelyen a vármegye erdészetét, a megyebeli fa ipari alkalmazhatóságát, a vadászati viszonyokat stb. szaktársak fogják felolvasásokban ismertetni s azután a kiállítást testületileg tekintik meg. Ugy a kiállításra, mint a kongresszusra minden szaktársat és érdeklődőt szívesen látnak.

Adományok a „Mensa Academica“ ezéljaira. A Főiskolai Segélyező-Egyesület elnöksége hálás és őszinte köszönettel ujabban a következő adományokat nyugtázza:

Förster Gyula 20 K, Kiss Ferencz 10 K, Kárász István, Derzsi Gábor, Szvoboda Mihály, Simonek Gotthárd 5—5 K, Koschatzky Rezső, Merényi Gyula 4—4 K, Blunár Ferencz, Pap István 3—3 K, Gaál Imre, Petricsek István, Zseleznyák Péter, Enyedi János, Törzs Artur, Molcsányi Ernő 2—2 K, Szabó Benedek, Schmuck Hugó 1—1 K.

A mai napig befolyt adományok összege 6827 K 27 f.

E helyen hálás elismeréssel emlékezünk meg arról is, hogy városunk egyik jólelkű polgára, *Fizély Károly* fürdőtulajdonos a „Mensa“ tagjainak évente 40 darab ingyenes fürdőjegyet és korlátlan számú kedvezményes jegyet bocsátott rendelkezésre.

Az elnökség.

A Köztelek Olesó Könyvtára két legújabb füzete „*A gazda mint üzletember*“ és „*Első segélynyújtás állatok megbetegedéseinél*“ czimen jelentek meg. Az első füzet szerzője dr. *Seyfried Károly*, ára 50 fillér, a másik szerzője Lukács Aladár, ára 1 korona. Mindkét füzetkét ajánljuk t. olvasóink figyelmébe. Kaphatók a Pátria r.-t. könyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Az Állami Tisztviselők Zsebnaptára *Csikvári* Jákó szerkesztésében az 1912. évre is meg fog jelenni az eddiginél jóval bővebb tartalommal, amely az általános igényeken kívül az állami erdőtisztek különleges igényeinek is megfelel, amennyiben pl. az erdészeti államvizsga szabályzatát, a vizsgabizottság névsorát, az erdőtisztek uti- és napidíjszabályzatát, az erdészeti ösztöndíjakat és alapítványokat is felöleli. Ára kötve 3 K. Megrendelhető a szerkesztőnél, Mátyásföld, Pest m.

Hubertus zsebnaptár. Ily czimen Röttig Gusztáv és fia soproni kiadó vállalata új vadászati zsebnaptárt ad ki 1 K 80 f árban. Szűk keretekben mozgó tartalmát „A néma erdő és irtói“ czimű, Hugo Jagdzeitungjából vett és gyarító

magyarságról és laikus fordításról tanuskodó közlemény is gazdagítja, amelynek szerzője, gróf Sylvan, többek között a következő eredményre jut: „a modern erdőszalagé, az erdőkincs és járadék, a számtani erdő embere, a mércze és mérőszalagé, a vonalozott könyveké, a czim- és penzióhajhászásé, mely (!) a tinta, törőgummi és nagyzolás szagát árasztja, ahelyett, hogy puskaportól és bagariától illatozna, mint annak idején, midőn a ragadozók mellett nemcsak növény és bokor, hanem fa is volt“.

Azt hiszszük, ennyi elég jellemzésül.

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBOL.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtisztai létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni sziveskedjenek.)

A személyem körüli minisztérium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére *Pirkner* Ernő főerdőtanácsosnak, saját kérelmére való nyugdíjaztatása alkalmából, sok éven át teljesített hű és hasznos szolgálata elismerésül Ferencz-József-rendem tisztii keresztjét adományozom.

Kelt Bad-Ischlben, 1911. évi július hó 16-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

GRÓF KHUEN-HÉDERVÁRY KÁROLY s. k.

*

Földmivelésügyi magyar miniszterem előterjesztésére *Gerle* József főszámtanácsost, továbbá *Klokočević* Imre és *Nagy* Elek főerdőszámtanácsosokat a VI. fizetési osztályba kinevezem.

Kelt Bad-Ischlben, 1911. évi augusztus hó 6-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

GRÓF SERÉNYI BÉLA s. k.

*

A személyem körüli minisztérium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére *Ács* Géza uradalmi erdővéd, semsei lakosnak, emberéletnek saját élete veszélyeztetésével véghezvitt megmentése alkalmából tanusított bátor magatartása elismerésül az ezüst érdemkeresztet adományozom.

Kelt Bad-Ischlben, 1911. évi augusztus hó 6-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

GRÓF KHUEN-HÉDERVÁRY KÁROLY s. k.

*